

Enstriksyon pou egzeyat pasyan ki gen maladi kowonavirus 2019 (COVID-19)

Printed on 2020-04-16

You must carefully read the "Consumer Information Use and Disclaimer" below in order to understand and correctly use this information.

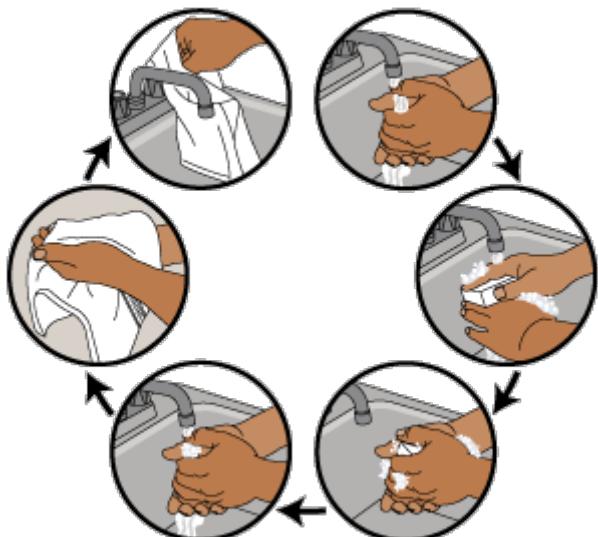
Apwopo sijè sa a

Yon lòt non yo konn bay maladi kowonavirus 2019 se COVID-19. Se yon maladi viral ki enfekte poumon yo. Se yon virus yo rele kowonavirus ki mache ak SARS (SARS-CoV-2) ki lakòz li. Se nan fen ane 2019 yo te wè maladi sa a pou premye fwa. Li te parèt nan peyi Lachin, men li vin gaye toupatou nan monn nan.

Sentòm COVID-19 yo sanble ak sentòm grip: ou ka gen tous, ou ka gen lafyèv e ou ka gen difikilte pou respire. Yon moun ka gaye l'fasil atravè ti gout ki gen virus ladan yo l'ap voye lè l'ap estènen oswa lè l'ap touse. Epitou, mikwòb yo rete an vi sou sifas tankou tab, pwaye pòt ak telefòn. Sa vle di ou ka tonbe malad si w manyen yon sifas ki gen virus la sou li, lèfini ou manyen figi w annapre.

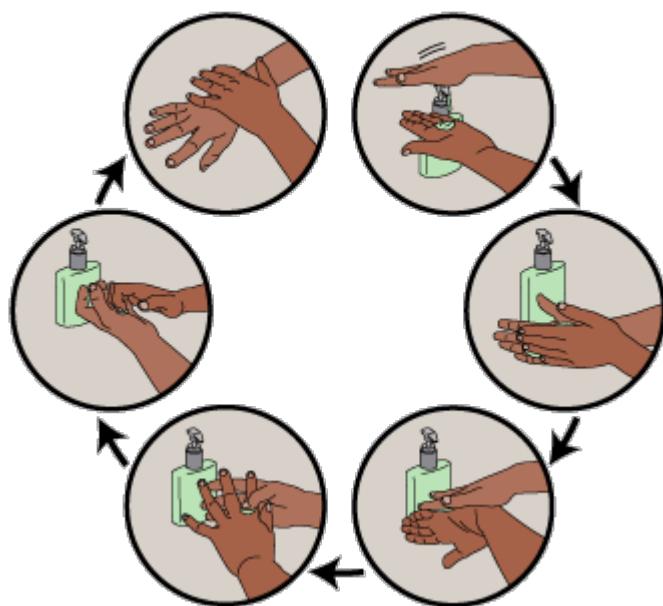
Gen moun ki gen COVID-19 san yo pa soufri twòp e yo ka rete lakay yo jiskaske yo refè. Gen lòt moun ki ka bezwen entène lopital si yo malad anpil. Leplisouvan, moun ki gen COVID-19 yo gen pou izole tèt yo pandan anviwon 2 semèn.

Lavaj men

Rense pandan Fwote pandan
10 segonn 20 segonn

Dezenfeksyon men

Ki swen y ap bezwen bay lakay?

- Mande doktè w ki sa w ap bezwen fè lè w retounen lakay ou. Pa ezite poze doktè a kesyon si l di kèk bagay ou pa fin konprann.
- Bwè anpil dlo, ji oswa bouyon pou ranplase likid ou pèdi yo akoz lafyèv la.

- Ou gendwa sèvi ak yon imidifikatè ki voye vapè frèt pou soulaje nen bouche a ak tous la.
- Kage tèt ou sou de twa zorye lè ou kouche pou respire e pou dòmi pi fasil.
- Pa fimen ni bwè byè, diven ak lòt bwason ki gen alkòl.
- Pou gen mwens chans pou gaye enfeksyon an bay lòt moun:
  - Lave men w souvan.
  - Pa fè manje pou lòt moun.
  - Rete lakay ou nan yon chanm apa, sof pou resevwa swen medikal.
  - Mete yon mask si w bò kote lòt moun ki pa malad.
  - Sèvi ak yon twalèt apa, si sa posib.

Ki suivi y ap bezwen bay?

- Doktè w gendwa mande w vin nan biwo li plizyè fwa pou l ka suiv eta w. Pinga w manke randevou sa yo.
- Veye pou mete mask ou lè w ale kay doktè w. Si sa posib, fè pèsonèl medikal la konnen davans ou gen COVID-19 pou yo ka pran plis prekosyon pou anpeche maladi a gaye.
- Ou ka bezwen plizyè semèn pou sante w vin nòmal ankò.

Ki medikaman ki gendwa nesesè?

Doktè a gendwa mande medikaman pou:

- Ede w respire
- Soulaje lafyèv la
- Soulaje anfleman nan vwa respiratwa yo ak poumon yo
- Kontwole tous la
- Soulaje yon malgòj
- Soulaje nen k ap koule oswa nen bouche

Èske aktivite fizik yo ap vin limite?

Ou ka gen pou limite aktivite fizik ou yo. Mande doktè w ki kantite aktivite ki bon pou ou.

Ki pwoblèm ki gendwa parèt?

- Pèdi likid. Yo rele sa dezidratasyon.
- Domaj akoutèm oswa alontèm nan poumon yo
- Pwoblèm kè
- Lanmò

Ki sa w ka fè pou anpeche pwoblèm sante sa a rive?

- Lave men w souvan avèk dlo ak savon pandan omwen 20 segonn, sitou apre w fin touse oswa estènen. Dezenfektan pou men ki gen omwen 60 pouasan alkòl ladan yo bon tou pou touye viris la. Fwote men w avèk dezenfektan an pandan omwen 20 segonn.
- Evite kote ki chaje ak moun. Eseye rete lakay ou toutotan sa posib. Si w oblige rete ak yon gwoup moun, lave men w souvan. Eseye kenbe yon distans omwen 6 pye (1,8 mèt) ak lòt moun. Evite bay moun lamen, akolad oswa papach.
- Si w oblige vwayaje, verifye si gen alèt pou peyi ak rejyon ki afekte akoz COVID- 19, epi evite zòn sa yo.
- Kouvri bouch ou ak nen w ak yon mouchwa lè w ap touse oswa estènen. Ou ka touse nan koud ou tou. Toujou jete mouchwa yo nan bwat fatra epi lave men w apre w fin sèvi ak yon mouchwa.
- Evite manyen figi w ak men w, sitou bò nen w ak bouch ou.
- Siye bagay ak sifas moun manyen souvan avèk yon ti sèvyèt pou netwaye kay oswa ak yon flit ki gen pwodui netwayaj. Li etikèt la pou verifye si pwodui a ka touye viris yo.
- Mete yon rad lopital, yon mask ak gan si w pral gen kontak ak san, ak flèm oswa ak lòt likid ki soti nan kò yon moun ki gen COVID-19.
- Ou **PA BEZWEN** mask si w:
  - Pa gen okenn sentòm COVID-19
  - Pa t gen okenn kontak sere ak yon moun ki gen COVID-19 oswa ki gen anpil risk pou genyen !
- Ou **BEZWEN mask** si w:
  - Gen maladi COVID-19, lèfini ou nan menm chanm ak lòt moun
  - Ap pran swen yon moun ki gen COVID-19
  - Gen sentòm COVID-19, lèfini ou te yon kote ki gen anpil risk

- Gen kontak sere ak yon moun ki gen anpil risk pou genyen COVID-19

Ki lè mwen bezwen rele doktè a?

- Sentòm enfeksyon. Kèk ladan yo se lafyèv ki rive oswa ki depase 100,4°F (38°C), frison, tous, plis kracha oubyen chanjman nan koulè kracha a.
- Respirasyon an vin pi mal: li pi difisil oswa li pi rapid pase jan l te konn ye anvan an, oswa ou jwenn mwens lè
- Difilikte pou respire lè ou kouche sou do w
- Ou oblige panche devan pou respire pi fasil lè ou chita
- Pwent dwèt ou, zong ou, po w oswa po bouch ou ble

Repeste sa w sot tande pou ede w konprann

Metòd refòmilasyon an ap ede w konprann enfòmasyon nou ba w yo. Apre w fin pale ak pèsònèl medikal la, di yo sa w fèk tande nan pwòp mo pa w. Konsa pèsònèl medikal la pral konnen si yo te di w tout sa ki nesesè yon fason ki klè. Li bon pou ou tou paske ou ka vin konprann pi byen yon seri bagay ki te gendwa pa klè. Anvan w al lakay ou, asire w ou kapab fè bagay sa yo:

- Mwen ka pale avè w sou eta mwen.
- Mwen ka di w ki bagay ki gendwa ede m respire pi fasil.
- Mwen ka di w ki bagay mwen ka fè pou pa gaye enfeksyon an bay lòt moun.
- Mwen ka di w ki sa mwen pral fè si mwen difilikte pou respire; si mwen gen dòmi nan je oswa twoublay; oubyen si pwent dwèt mwen yo, zong mwen yo, po mwen oswa po bouch mwen vin ble.

Itilizasyon ak dechaj responsabilite konsènan enfòmasyon konsomatè yo:

Enfòmasyon sa yo pa reprezante okenn konsèy medikal an patikilye, epitou yo pa ranplase enfòmasyon ou jwenn nan men pwofesyonèl sante w la. Yo se sèlman yon ti rezime enfòmasyon jeneral. Se PA tout enfòmasyon ki egziste sou kondisyon, maladi, blese, tès, pwosedi, tretman, terapi, enstriksyon pou egzeyat yon pasyan oswa chwa konsènan mòd devi ki gendwa aplike nan sitiyasyon pa w. Ou dwe pale avèk pwofesyonèl sante w la pou jwenn tout enfòmasyon ou bezwen sou sante w ak opsyon tretman ou genyen. Ou pa ta dwe itilize enfòmasyon sa yo pou deside si pou aksepte oswa si pou pa aksepte konsèy, enstriksyon oswa rekòmandasyon pwofesyonèl sante w la. Se sèl pwofesyonèl sante w la ki gen ase konesans ak fòmasyon pou ba w konsèy ki bon pou ou.